

INSTRUKCIJA PIENA PARAUGU ŅEMŠANAI, TRANSPORTĒŠANAI UN UZGLABĀŠANAI Paredzēta pārraugiem, kuri kontroles datu iegūšanai izmanto A, B vai C pārraudzības metodi

1. Piena paraugus drīkst ņemt tikai speciāli apmācīts personāls. Lai ņemtu piena paraugus analīzei, izslaukumam no govīs jābūt vismaz 3 kg dienā, bet kazām – vismaz 0,3 kg dienā.
2. Trauki un paraugu nosūtīšana. Piena paraugus testēšanas laboratorijai piegādā paraugu pudelītēs. Klientu ar paraugu pudelītēm un konservantu nodrošina testēšanas laboratorija. Tām jābūt sausām un tīrām, ar blīvi noslēdzamu vāciņu. Paraugu pudelītes pārvadā noslēgtās, numurētās paraugu kastēs.
3. Paraugu ņemšanas metode. Piens jāņem visās slaukšanas reizēs 24 stundu laikā. Pirms paraugu ņemšanas izslauktais piens rūpīgi jāmaisā. Paraugu ņem uzreiz pēc samaisīšanas. Fizikāli-ķīmiskai testēšanai piena parauga tilpumam ir jābūt no 35 līdz 45 mililitriem.
4. Paraugu ņemšanas tehnika. Paraugu ņemšanai izmanto graduētu pipeti vai šļirci ar uzgali, kausiņu vai slaukšanas iekārtas piena mērītāju. Kad piens ir rūpīgi samaisīts, parauga ņemamo ierīci vertikāli iegremdē pienā, izceļ un iesmelto pienu ielej parauga pudelītē. Parauga pudelīti aizvāko, numurē, samaisā ar konservantu, novieto kastē. Kastī ar piena paraugiem uzglabā vēsā un citiem nepieejamā telpā līdz nākošai slaukšanas reizei, tad turpina paraugu ņemšanu.
5. Paraugu pudelītes kārtu kastēs paraugu numuru augošā secībā, sākot no pirmās rindas augšējā kreisā stūra. Gadījumos, kad paraugu skaits ir lielāks par 80, pavaddokumentā jānorāda nākamās piena paraugu kastes numurs.
6. Aizpilda pavaddokumentu. Pavaddokumentā par katru pārraudzības uzdevumu norāda:
 - pārraudzības uzdevuma numuru;
 - katra pārraudzības ganāmpulka numuru;
 - katra pārraudzības ganāmpulka pirmā parauga pozīciju kastē;
 - kastes numuru;
 - katra pārraudzības ganāmpulka piena paraugu kopskaitu;
 - pārrauga vārdu, uzvārdu un sertifikāta vai apliecības numuru.
7. Ja ganāmpulku skaitu vienā pavaddokumentā nevar ierakstīt, ir jāaizpilda otra pavaddokumenta lapa. Katram piena paraugu konteineram ir jābūt aizpildītam pavaddokumentam. Kastēm jābūt noslēgtām.
8. Ir svarīgi laboratorijā nogādāt piena paraugus, kas nav bojāti vai izmainījušies uzglabāšanas vai transportēšanas laikā. Piena paraugi transportēšanas laikā nedrīkst pārkarst, sasalt vai tikt pastiprināti kratīti. Piena paraugi pēc iespējas ātrāk jānogādā laboratorijā.
9. Piena paraugu atraidīšanas kritēriji ir:
 - piens satur mehāniskus piemaisījumus – ir netīrs;
 - pienam ir recēšanas pazīmes;
 - nepietiekams piena daudzums paraugu pudelītēs;
 - paraugu pudelītes nav numurētas;
 - pavaddokuments nesatur visu prasīto informāciju vai tā nav vispār.

Laboratorija informē pasūtītāju par šādiem gadījumiem un vienojas par atkārtotu piena paraugu iesūtīšanu.

! Par paraugu ņemšanu atbildīgs ir klients.

! Paraugu ņemšanas dienā aizliegts govīm pielietot medikamentus vai veikt jebkādas darbības, kas var ietekmēt pārraudzības rezultātus.

Izmantotā normatīvā literatūra: 1) LVS 175:1999. Nepasterizēta piena paraugu ņemšana.

2) LR MK noteikumi Nr.228 Slaucamo govju un slaucamo kazu pārraudzības un snieguma pārbaudes kārtība (28.05.2019.)